

MEKE VJEŠTINE I EMOCIONALNA INTELIGENCIJA (2. DIO)

Soft Skills and Emotional intelligence

3.11.2023.

**Prezentacija Erasmus + mobilnosti
Ivana Fundurulić**

ŠTO JE KLJUČNA KOMPETENCIJA?

- **Ključne kompetencije** su one koje su **potrebne svim pojedincima** za osobno ispunjenje i razvoj, zapošljivost, socijalnu uključenost i aktivno građanstvo.
- Sve ključne kompetencije smatraju se **jednako važnima**; svaka od njih pridonosi uspješnom životu u društvu.
- Mnoge se kompetencije **preklapaju i isprepliću**: aspekti važni za jedno područje ojačat će kompetenciju u drugom području.

NAJTRAŽENIJE KLJUČNE KOMPETENCIJE

Europski referentni okvir definira **8 ključnih kompetencija** koje **svaki pojedinac** treba:

- komunikacija na vlastitom jeziku,
- komunikacija na stranim jezicima,
- matematička kompetencija te kompetencija u prirodnim znanostima, tehnologiji i inženjerstvu,
- digitalna kompetencija,
- osobna i socijalna kompetencija (MEKE VJEŠTINE → SOFT SKILLS)
- kompetencija učenja,
- kompetencija poduzetnosti,
- kompetencija kulturne svijesti i izražavanja

ŠTO SU MEKE VJEŠTINE (SOFT SKILLS)?

- Empatija
- (uspješna) Komunikacija
- Vodstvo (Leadership)
- Timski rad
- Prilagodljivost
- Pouzdanost
- Međuljudske vještine
- Mentorstvo, sposobnost podučavanja
- Prihvatanje različitosti
- Samopouzdanje
- ...

Erasmus+

NA TEČAJU SMO ISTRAŽIVALI ...

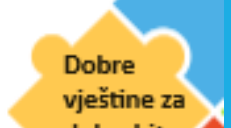
- Emocionalnu inteligenciju
- Javni govor
- Vođenje i timski rad
- Asertivnu komunikaciju
- Upravljanje konfliktima

Erasmus+

EMOCIONALNA INTELIGENCIJA

ŠTO JE EMOCIONALNA INTELIGENCIJA

Prema Golemanu:

- Sposobnost pojedinca da **uoči** svoje vlastite emocije i emocije drugih, **razlikuje** različite osjećaje i prikladno ih **imenuje** te ih koristi prikupljene informacije kako bi **prilagodio razmišljanje i ponašanje**.
- U nekim slučajevima kvocijent emocionalne inteligencije (EQ) može biti važniji od kvocijenta inteligencije (IQ)
- Studije su pokazale utjecaj visoko razvijene emocionalne inteligencije na poboljšanje akademskih, ali i profesionalnih postignuća.

Erasmus+

PET (+ 2) OSNOVNIH EMOCIJA (EKMANOVA TEORIJA)

- Sreća
- Tuga
- Gađenje
- Ljutnja
- Strah
- Iznenadenje
- Prezir

Pogledajte i Atlas emocija:

<https://atlasofemotions.org/#continents/>

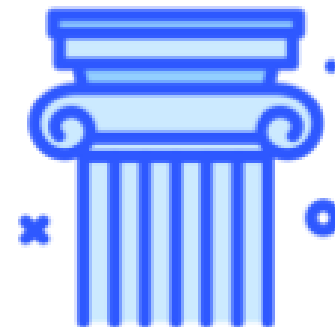
Dobre
vještine za
dobrobit
Druge

5 STUPOVA EMOCIONALNE INTELIGENCIJE

Prema Golemanu:

- samosvijest – sposobnost prepoznavanja vlastitih emocija i njihovog utjecaja na druge
- samoregulacija – upravljanje i kontrola emocija
- samomotivacija – ustrajnost u ostvarivanju svojih ciljeva bez obzira na vanjske čimbenika
- empatija – mogućnost doživljavanja kako se druga osoba osjeća, “stavljanje u tuđe cipele”
- socijalne vještine – aktivno slušanje, neverbalna komunikacija

Erasmus+

LJUDI IMAJU RAZLIČITE SPOSOBNOSTI U RAZLIČITIM
PODRUČJIMA, ALI POBOLJŠANJE JE MOGUĆE.

“Know thyself” (γνῶθι σαυτόν)

- Socrate

Erasmus+

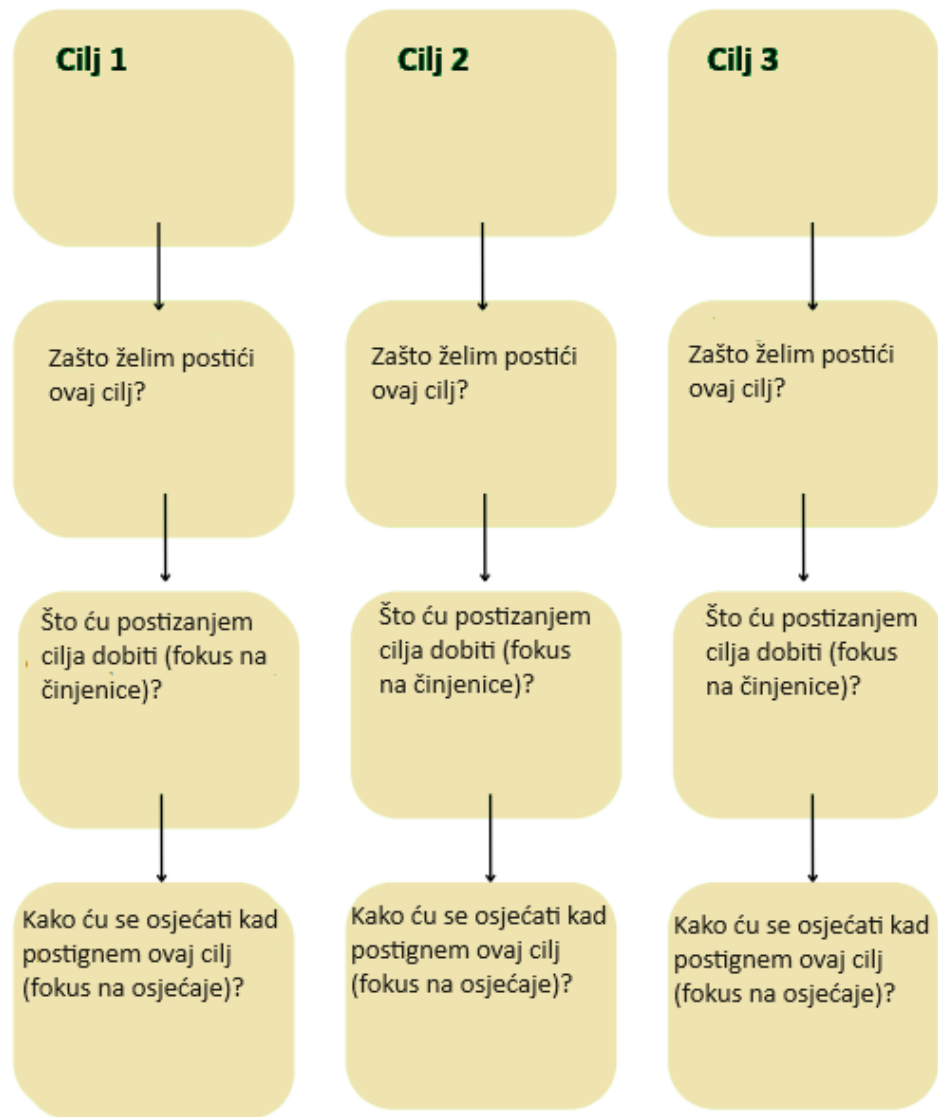
AKTIVNOST 1: SAMOMOTIVACIJA – ANALIZA CILJEVA

- Koji su mi glavni ciljevi danas?
Zašto su mi ti ciljevi važni?

Riješite aktivnost "Analiza naših ciljeva!"

Analiza naših ciljeva

SMART METODA!

- **S for specific**
  - precizan
  - Što? Zašto? Kako?
- **M for measurable**
  - mjerljiv
  - Kako ću mjeriti uspjeh?
- **A for achievable**
  - dostižan
  - Je li ostvarenje cilja za mene moguće?
- **R for relevant**
  - relevantan
  - Je li ovaj cilj važan u kontekstu mog života ili posla?
- **T for time – bound**
  - vremenski ograničen
  - Kada?

SAMOMOTIVACIJA

SAMOMOTIVACIJA

Kako napisati cilj u skladu sa SMART metodom?

Primjer: **“Želim biti bolji nastavnik.”**

Je li ovaj cilj napisan u skladu sa SMART metodom?

MOJ SMART CILJ

Preoblikuj cilj: “Želim biti bolji nastavnik.” u skladu sa SMART metodom:

- Specific - precizan
- Measurable - mjerljiv
- Achievable - dostižan
- R for relevant - relevantan
- T for time - bound – vremenski ograničen

MOJ SMART CILJ

Umjesto: “Želim biti bolji nastavnik.”

Može i : “Razvit ću novu metodu procjene i praćenja napretka učenika do kraja ovog polugodišta.”

Ili: “Radom na fakultativnoj nastavi povećat ću uspjeh svojih učenika na sljedećoj maturi za 10%”

AKTIVNOST 1(NASTAVAK): MOJ SMART CILJ

- Vratite se na prethodnu aktivnost
- Odaberite jedan od ciljeva koje ste napisali i preformulirajte ih u skladu sa SMART metodom

Erasmus+

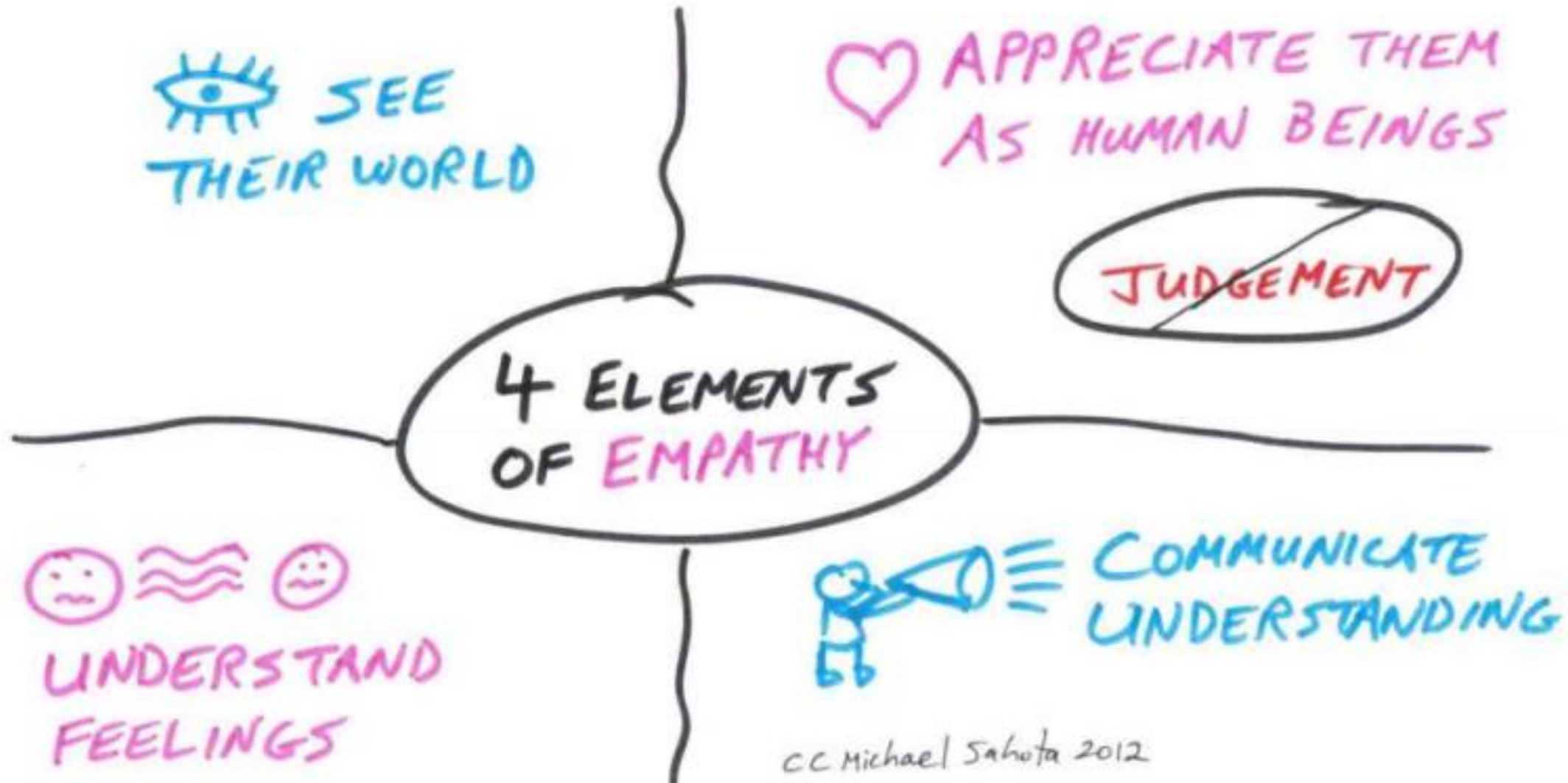

ŠTO JE EMPATIJA (EMPHATHY)...

...i kako se razlikuje od
sažaljenja (SYMPATHY)

<https://www.youtube.com/watch?v=1Evwgu369Jw>

AKTIVNOST 2: EMPATIJSKI BINGO – PREPOZNAVANJE I IZBJEGAVANJE PREPREKA EMPATIJI

- ADVISING - savjetovanje
- ONE-UPPING - nadmašivanje
- CONSOLING - tješnje
- STORY-TELLING - pripovijedanje
- SYMPATHIZING - sažaljenje
- INTERROGATING - ispitivanje
- EXPLAINING - objašnjavanje
- FIXING IT - popravljavanje

EMPATIJSKI BINGO

● A: Brinem se hoću li imati dovoljno novca da platim račune ovog mjeseca.

B: Posudit ću ti novac.

● A: Pogledaj moj ožiljak od pada s bicikla.

B: To nije ništa, trebao bi vidjeti onaj koji imam na koljenu.

● A: Zaglavio sam u prometu 2 sata na +35 stupnjeva.

B: To me podsjeća na putovanje kada nam je let kasnio, ali već smo bili u kabini i nismo imali priliku čekati 11, a sada je prošlo podne. Vani i bilo je tako vruće unutra...

● A: Osjećam se tako tužno što je moj sin sudski upućen u centar za rehabilitaciju.

B: To nije tvoja krivnja, ti si dobar roditelj. Učinio/la si najbolje što si mogao/la.

● A: Upravo sam dobio/la laboratorijski izvještaj i to je bilo ono čega sam se najviše plašio/la.

B: Oraspoloži se, idemo jesti.

● A: Jako mi je neugodno ustati i govoriti pred ljudima.

B: Mislim da bi trebao/la pohađati tečaj javnog govorništva.

● A: Pokušavam smršaviti jednostavno se osjećam frustrirano.

B: Kada si prvi put počeo/la imati ovaj problem?

● A: Jako sam ljut/a. Obećao/la si da ćeš biti ovdje u

B: Kasnim jer se dogodila nesreća na autocesti i zapeli

● A: Danas imam toliko toga za napraviti.

B: Razumijem da se osjećaš preopterećeno.

Erasmus+

KOLIKI JE TVOJ KVOCIJENT EMOCIONALNE INTELIGENCIJE?

- Primjeri testova:

<https://globalleadershipfoundation.com/geit/eitest.html>

<https://www.ihhp.com/free-eq-quiz/>

<https://www.truity.com/test/emotional-intelligence-test>

PREPORUKA DODATNE LITERATURE

- Goleman, Daniel. (1995). Emotional Intelligence.
- Goleman, Daniel. (2000). Working with Emotional Intelligence.

By teaching people to tune in to their emotions with intelligence and to expand their circles of caring, we can transform organizations from the inside out and make a positive difference in our world.

— Daniel Goleman

KOMET VJEŠT
IN

NA

AKTIVNOST 3: JAVNI GOVOR

- Odaberite jedan predmet iz vrećice i uklopite ga u sljedeću priču:

Prije mnogo godina, u napuštenoj školi...

JAVNI GOVOR (PUBLIC SPEAKING)

- Proces izvedbe javne prezentacije ili govora
- Pojedinaac se direktno obraća publici na **strukturiran** i osmišljen način kako bi ih **informirao**, **utjecao** na njih ili ih **zabavio**

Erasmus+

JAVNI GOVOR (PUBLIC SPEAKING)

- Odličan predavač ima sposobnost promjene osjećaja svojih slušatelja
- Javni govor može biti snažan alat u službi motivacije, utjecaja, uvjeravanja, informiranja...

AKTIVNOST 4: ČEGA SE BOJIMO?

- ...

STRAH OD JAVNOG GOVORA

1. Strah od javnog govora ili nastupa – glosfobija (19%)
2. Strah od smrti – nekrofobija (16%)
3. Strah od paukova – arahnofobija (13%)
4. Strah od mraka – aklufobija (12%)
5. Strah od visine – akrofobija (11%)
6. Strah od ljudi i društvenih događaja – antrofobija (10%)
7. Strah od leta avionom – aviofobija (7%)
8. Strah od otvorenih prostora i javnih mjesta – agorafobija (5%)
9. Strah od munja i gromova – brontofobija (4%)
10. Strah od skučenih prostora – klaustrofobija (3%)

ZATO SE BOJIMO JAVNOG GOVORA?

- nedostatak pozitivnih iskustava
- stavljanje u centar pažnje
- strah od izolacije
- strah od osuđivanja
- strah od neuspjeha

ANKSIOZNOST JAVNOG GOVORENJA

Zapamtite: **Zdrav strah od neuspjeha može pomoći!**

STRATEŠKI MODEL RJEŠAVANJA PROBLEMA

- Giorgio Nardone: Usredotočujemo se na to **kako biti što gori** u vještini koju pokušavamo usvojiti

AKTIVNOST 5: KAKO POSTATI GORI?

- što (ne) napraviti, (ne) reći, (ne) pomisliti kako bi bili loši u javnom govoru?
- U parovima napravite listu od 5 elemenata
- Označite s x greške koje činite, a sa O one koje ste u opasnosti da učinite

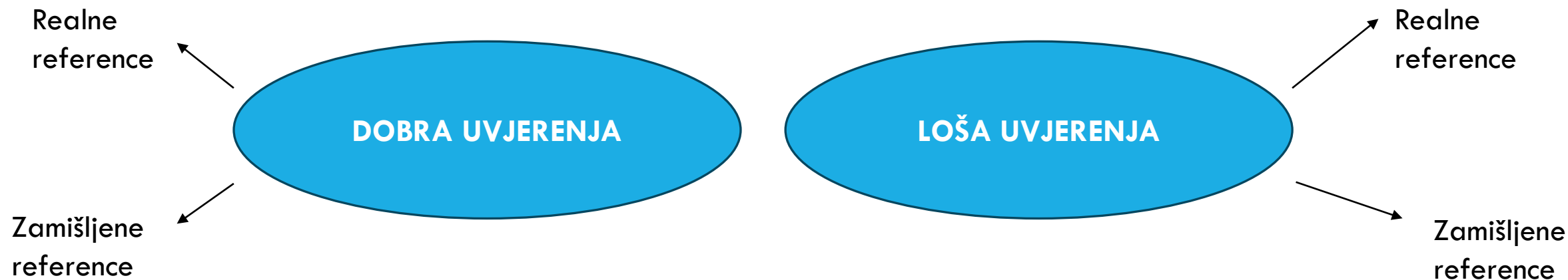

BORBA PROTIV NEGATIVNOSTI:

ŠTO SU UVJERENJA

Uvjerjenja su unutarnje reference koje imamo o samima sebi a koje proizlaze iz našeg iskustva i mogu biti utemeljene na činjenicama ili zamišljenim referencama.

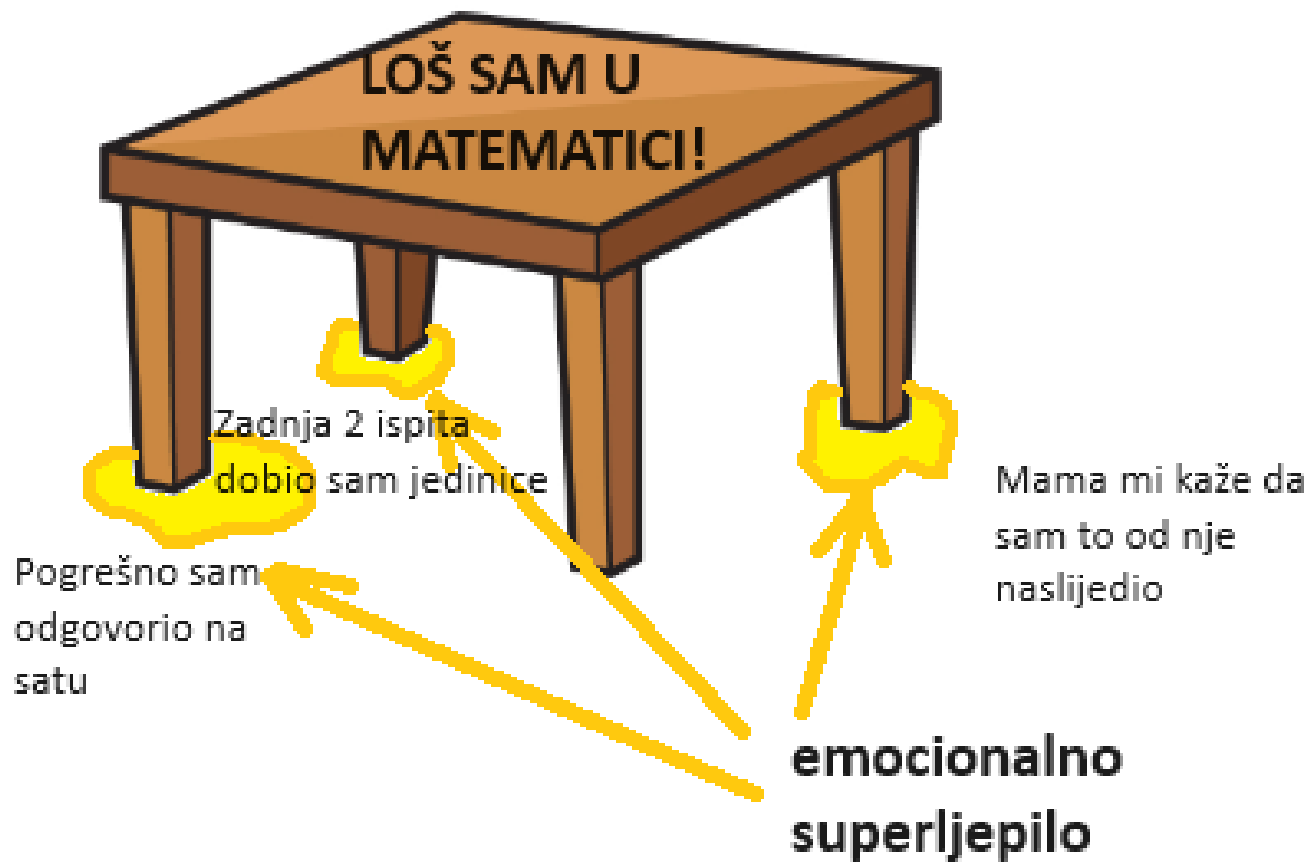

Erasmus+

Dobre
vještine za
dobrobit
Druge

KOJA JE STRUKTURA UVJERENJA

Erasmus+

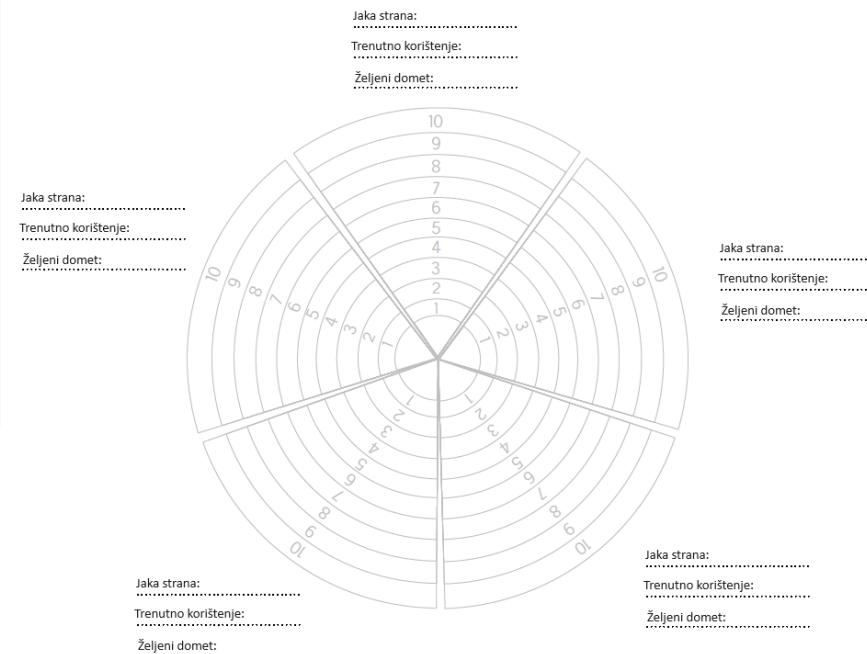

AKTIVNOST 6: SUOČAVANJE S LOŠIM UVJERENJIMA

- Zapišite 3 uvjerenja koja onemogućuju vaš osobni ili profesionalni razvoj. Što su noge vašeg stola? (Koje reference čine strukturu vjerovanja?)
- Samostalno ili u paru napišite 3 stvari koje možete napraviti kako bi pobijedili loše uvjerenje.
- Preobličite barem jedno uvjerenje u **pozitivan cilj!**

AKTIVNOST 7: KOTAČ JAKIH STRANA

- Razmislite o svojim 5 jakih strana
- Označite:
  1. Koliko koristite tu jaku stranu u ovom trenutku
  2. Koliko bi je željeli koristiti u budućnosti
- Povežite linijama u trokut

Jaka strana: .....
Trenutno korištenje: .....
Željeni domet: .....

Jaka strana: .....
Trenutno korištenje: .....
Željeni domet: .....

Jaka strana: .....
Trenutno korištenje: .....
Željeni domet: .....

Jaka strana: .....
Trenutno korištenje: .....
Željeni domet: .....

Jaka strana: .....
Trenutno korištenje: .....
Željeni domet: .....

KAKO POSTATI BOLJI GOVORNIK

- Tko je publika?
- Analiza okruženja
- Što je tema i svrha govora?
- Razmislite o svojim slabostima i uzmite ih u obzir
- Izbor sadržaja i analiza vremena
- Plan rada (sadržaj, način, vrijeme)

PLANIRANJE GOVORA

- Vrijeme
  - s rezervnim opcijama i amortizerima
  - niti previše niti premalo informacija
- 3 faze
  - **Uzlijetanje:** definiranje cilja i pridobivanje pažnje
  - **Let:** točke strukture (ne smije biti jednoličan jer će se publika uspavati)
  - **Slijetanje:** Rezimiranje ključnih točaka i povratne informacije

PRVIH 30 SEKUNDI

- Entuzijazam
  - Optimizam
  - Samopouzdanje
  - Kontrola
  - Animiranje publike
  - Sposobnost
  - Interakcija
- Imati na umu publiku i kontekst

GOVOR

- Strukturiran
- Naglašavanje ključnih točaka
- Izmjena dinamike izmjenom tona glasa

ZADNJIH 30 SEKUNDI

- Samopouzdanje
- Kontrola
- Animiranje publike
- Sposobnost
- Interakcija
- Imati na umu publiku i kontekst
- Zaključak

Erasmus+

NAGLAŠAVANJE

- Odabir što naglasiti
- Naglasiti kroz:
  - Gestikulaciju
  - Kretanje
  - Ton
  - Usporavanje i pauze
  - Ponavljanje
- Pripremi se, reci, ponovi!

TIŠINA

- Najučinkovitija metoda
- Daje vam mogućnost kratkog predaha
- Publici pruža mogućnost da usvoji što je rečeno
- Podiže iščekivanje
- Budi publiku

Erasmus+

KORIŠTENJE POŠTAPALICA

- Počnite ih primjećivati
- Zamijenite ih pauzama
- Probati reći: "Jedan Mississippi" nakon svake rečenice

GLAS

- Najmoćnije sredstvo javnog govora
- Za povećanje karizme i vjerodostojnosti treba povećati oscilacije u tonu glasa, jačini i visini tona
- Tišina i stanke su vrlo bitne pri stavljanju naglaska

Erasmus+

KORIŠTENJE GLASA

- Postati glasniji
- Polako izgovarati
- Mijenjati ton
- Ponavljati
- Ubrzati radi uključivanja, poticanja, privlačenja pažnje

TIJELO I PROSTOR

- Čvrsta / stabilna otvorena pozicija
- Gledati publiku u oči i često treptati
- Popiti vode
- Koristiti prostor i pomagala
- Kretati se prostorom
- Mijenjati razine energije: uzlijetanje, slijetanje, naglašavanje

Erasmus+

SLUŠANJE

- Najvažnija stvar pri javnom govorenju je slušanje.
- Dok govorimo istovremeno prikupljamo povratne informacije
- Koristimo povratne informacije dok nastavljamo govor

PUBLIKA

- Da, postoji...
- Na našoj je strani!
- Slušajmo publiku
- Dobar govornik vješto čita publiku
- Izbjegavati:
  - Procjenjivanje publike
  - Stvaranje distance
  - Autoritativan pristup

AKTIVNOST 8: PRIPREMA GOVORA

- 20 min pripreme govora o temi po izboru
- Ostatak grupe / pokusna publika daje povratnu informaciju

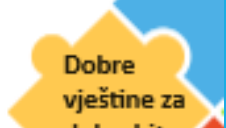

Erasmus+

KOMET VJEŠT
IN

NA

ŠEST MISLEĆIH ŠEŠIRA

AKTIVNOST 9: UPUTE

- Imamo problem koji želimo riješiti. Svakom je dodijeljena uloga: tijekom rasprave trebate usvojiti ponašanje i karakteristike uloge koja vam je dodijeljena.
- Imate 5 minuta za proučavanje svoje uloge. **Nemojte odavati svoju ulogu** ostalima prije, za vrijeme i tijekom rasprave.
- Za raspravu i pronalazak rješenja imate 15 minuta.

AKTIVNOST 9: TIMSKI SASTANAK

- Situacija:

Vaš nastavnički tim ima izuzetno važan projekt koji treba dovršiti. Radi se o složenoj administraciji i velikom broju dokumenata koje treba popuniti, a još uvijek ste daleko od završetka. Rok je u ponedjeljak. U međuvremenu, talentirana učenica Ema, odabrana da nastupa na nadolazećoj državnoj konferenciji, dolazi k vama tražeći pomoć. Paralizira je trema pred publikom. Konferencija na kojoj sudjeluje također je u ponedjeljak.

ŠEST MISLEĆIH ŠEŠIRA

- **PLAVI ŠEŠIR: PROCESI** Razmišljanje o razmišljanju, organiziranje i planiranje za djelovanje
  - **BIJELI ŠEŠIR: ČINJENICE** Prikupljanje informacija i podataka, neutralno i objektivno
  - **CRVENI ŠEŠIR: OSJEĆAJI** Intuicija, predosjećaji, instinkti u trenutku, odluke bez razloga
  - **CRNI ŠEŠIR: OPREZ** Poteškoće, slabosti, opasnosti, otkrivanje rizika, logičko razmišljanje
  - **ŽUTI ŠEŠIR: KORISTI** Pozitivno razmišljanje uvijek razmatra zašto je ideja korisna
  - **ZELENI ŠEŠIR: KREATIVNOST** Ideje, alternativne mogućnosti, rješenja za probleme
- Crnog šešira

ŠEST MISLEĆIH ŠEŠIRA I PARALELNO MIŠLJENJE

- Metoda za suradničko i usklađeno razmišljanje: sve uključene strane razmišljaju paralelno u istom smjeru.
- Pomaže u napuštanju ustaljenih obrazaca razmišljanja i poticanja razmišljanja u suradnji s drugima kako bi postigli konstruktivnije rezultate.
- Oprečno tradicionalnom argumentiranju ili suprotstavljanju razmišljanja gdje svaka strana zauzima različit stav i zatim pokušava napasti drugu stranu, nastojeći dokazati da je druga strana u krivu.

Erasmus+

PRIMJENA

Dobre
vještine za
dobrobit
Druge

- Primjer tipičnog korištenja šešira:

PRIMJENA U ŠKOLI

- Obrada lektire / učenicka recenzija knjige
- Evaluacija najbolje strategije za rješavanje matematičkog problema
- Istraživanje sadržaja iz društvenih i prirodnih znanosti
- Razumijevanje povijesnih činjenica
- Organizacija razgovora u učionici / priprema za školske debate
- Aktivnost na satu razredne zajednice
- Provođenje formativnih procjena

Erasmus+

PRIMJER: TABLICA ZA FORMATIVNO VREDNOVANJE

<p>BIJELI ŠEŠIR (MIŠLJENJE UTEMELJENO NA ČINJENICAMA) Što sam ovaj tjedan naučio/la? Nabroji 5 stvari koje znaš o ...</p> 	<p>CRVENI ŠEŠIR (MIŠLJENJE UTEMELJENO NA EMOCIJAMA) Kako sam se ovaj tjedan osjećao/la?</p> 	<p>CRNI ŠEŠIR (KRITIČKO MIŠLJENJE) Koja aktivnost mi se nije svidjela? Zašto?</p>
<p>ŽUTI ŠEŠIR (POZITIVNO MIŠLJENJE) Koje je moje najveće tjedno postignuće? Zašto?</p> 	<p>ZELENI ŠEŠIR (KREATIVNO MIŠLJANJE) Kada bih mogao/la promijeniti nešto u ovom tjednu što bi to bilo i zašto?</p> 	<p>PLAVI ŠEŠIR (USMJERENO MIŠLJANJE) Kako bih ocijenio/la ovaj tjedan? Što mogu planirati za idući tjedan?</p>

ŠEST MISLEĆIH ŠEŠIRA U MOJOJ UČIONICI

- Osmislite način kako primijeniti ovu metodu u svom radu u razredu!

Pitanja?

**Dobre
vještine za
dobrobit
Druge**